

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Čížkem ve věci

žalobce: **P. G.,**
bytem X,

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí,**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 11. 2018, č. j. MPSV-2018/230384-912,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 11. 2018, č. j. MPSV-2018/230384-912, se zrušuje a věci se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 28. 1. 2019 se žalobce domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl žalobcovu odvolání a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Příbrami (dále jen „úřad práce“) ze dne 22. 8. 2018, č. j. 25736/2018/KHO (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým úřad práce rozhodl nepřiznat žalobci příspěvek na živobytí podle § 21 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění účinném do 31. 12. 2018 (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“), o který žalobce požádal dne 28. 2. 2018.

2. Žalobce namítá, že v měsících listopadu 2017, prosinci 2017 a lednu 2018 neměl žádné příjmy, a proto se domnívá, že splnil zákonné podmínky pro přiznání příspěvku na živobytí. Úřad práce opomenul do odůvodněných nákladů na bydlení zahrnout náklady na vodné a stočné a žádost žalobce zamítl. Úřad práce rovněž nepřezkoumal žalobcův nárok na přiznání příspěvku na živobytí za následující období až do června 2018, přičemž žalobce se domnívá, že v tomto pozdějším období mu již nárok na dávku příspěvek na živobytí vznikl. Žalobce tvrdí, že mu úřad práce neumožnil podat žádosti o příspěvek na živobytí za tato pozdější období, a to ani po nabytí právní moci prvostupňového rozhodnutí [podle žalobce to bylo ke dni 24. 8. 2018, ve skutečnosti nabylo právní moci až dne 29. 11. 2018, srov. § 73 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správního řád“)], takže žalobci odepřel možnost žádat o příspěvek na živobytí po dobu nejméně 6 měsíců. Úřad práce rovněž nedodržel lhůty stanovené správním řádem pro vydání správního rozhodnutí. Žalobce proto navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě po rekapitulaci průběhu správního řízení uvedl, že žalobce žije ve společné domácnosti s matkou, která je společně posuzovanou osobou. Žalobci bylo v odůvodnění napadeného rozhodnutí vysvětleno, že pro stanovení nároku na dávku jsou zohledněny příjmy, které mu byly v rozhodném období vyplaceny. Žalovaný souhlasí s tím, že úřad práce opomenul zahrnout do odůvodněných nákladů na bydlení náklady na vodné a stočné ve výši 346, 33 Kč měsíčně, nicméně jak uvedl žalovaný ve svém rozhodnutí, ani toto zahrnutí by nemělo vliv na nepřiznání dávky příspěvku na živobytí, protože rozhodný příjem společně posuzovaných osob je i po odečtení těchto nákladů výrazně vyšší než částka živobytí. Žalobce dále poukázal na průtahy v řízení, ty však nemají vliv na zákonnost rozhodnutí.
4. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a že obsahuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Ve věci soud rozhodoval bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s takovým postupem (§ 51 odst. 1 s. ř. s.) souhlasili *implicitě*. Soud přitom dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
5. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce požádal dne 28. 2. 2018 o příspěvek na živobytí. K žádosti přiložil prohlášení o svých celkových sociálních a majetkových poměrech, doklad o výši příjmů, prohlášení o stanovené vyživovací povinnosti a jejím plnění (z něhož vyplývá, že žalobce nemá stanovenou žádnou vyživovací povinnost) a formulář s vyplněnými informacemi o užívaném bytu. V prohlášení o celkových sociálních a majetkových poměrech uvedl, že nevlastní žádný nemovitý majetek a kromě obvyklého vybavení domácnosti a osobního automobilu v hodnotě asi 20 000 Kč nevlastní ani žádný movitý majetek či finanční prostředky (včetně spoření nebo kapitálového životního pojištění). V dokladu o výši příjmů uvedl, že v listopadu 2017 měl příjem ze zaměstnání, za následující dva měsíce již neměl příjem žádný. Nemá rovněž stanovenou žádnou vyživovací povinnost. Obývá byt o podlahové ploše 80 m², přičemž k vaření, vytápění a ohřevu teplé vody se v tomto bytě používá zemní plyn. Byt je napojen na veřejný vodovod a rozvod elektrické energie. K osvědčení svých tvrzení doložil platební poukázku SIPO znějící na jméno žalobcovy matky L. G., bytem na shodné adrese jako žalobce, z níž vyplývá, že je hrazeno 720 Kč měsíčně za elektřinu a 2 490 Kč měsíčně za zemní plyn. Dále žalobce doložil fakturu na částku 4 156,45 Kč za vodné a stočné za rok 2017, která byla rovněž vystavena na jméno žalobcovy matky. K žádosti žalobce přiložil potvrzení úřadu

práce o době vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání. Výzvou ze dne 2. 3. 2018 úřad práce žalobce vyzval, aby doplnil a doložil následující listiny: platný občanský průkaz, rozhodnutí o podpoře v nezaměstnanosti, výpis z katastru nemovitostí, potvrzení stavebního úřadu o 2 bytových jednotkách v rodinném domě, doklad o podlahové ploše užívaného bytu, malý technický průkaz osobního automobilu, pracovní smlouvu, dohody o provedení práce nebo pracovní činnosti za měsíc říjen 2017 a listopad 2017. Dne 11. 3. 2018 žalobce ústně do protokolu uvedl, že v období od 13. 10. 2017 do 27. 11. 2017 neměl žádné příjmy, doložil potvrzení posledního zaměstnavatele o trvání zaměstnání od 1. 8. 2017 do 12. 10. 2017 a potvrzení o výplatě říjnové mzdy ve výši 18 665 Kč. Doložil rovněž výpis z katastru nemovitostí, z něhož vyplývá, že byt, ve kterém bydlí, vlastní z jedné poloviny žalobcova matka a z druhé poloviny pan P. G., bytem shodně jako žalobce. Žalobce rovněž doložil rozhodnutí úřadu práce o nepřiznání podpory v nezaměstnanosti a potvrzení stavebního úřadu, že v předmětném domě se nacházejí dvě bytové jednotky, nicméně není možné zjistit velikost podlahové plochy jednotlivých bytových jednotek.

6. Dne 9. 4. 2018 vydal úřad práce pod č. j. 11285/2018/KHO zamítavé rozhodnutí, které žalobce napadl odvoláním, ke kterému přiložil čestné prohlášení svojí matky o tom, že byla od 16. 12. 2017 do 1. 3. 2018 hospitalizována v nemocnici, přičemž náklady spojené s bydlením platil žalobce v měsíci listopadu 2017 z poloviny a v měsících prosinci 2017 a lednu 2018 v plné výši. Žalovaný svým rozhodnutím ze dne 16. 7. 2018, č. j. MPSV-2018/124036-912, prvostupňové rozhodnutí zrušil a věc přikázal úřadu práce k novému projednání z toho důvodu, že odvoláním napadené rozhodnutí neobsahovalo výpočet nároku podle § 23 zákona o pomoci v hmotné nouzi a nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav věci podle § 3 správního řádu.
7. Úřad práce následně vyzval žalobce, aby doložil ještě výpis z bankovního účtu za rozhodné období, potvrzení o příjmech matky za rozhodné období, vyplněné prohlášení o celkových sociálních a majetkových poměrech matky a rozhodnutí o přiznání starobního důchodu matky. Z doloženého výpisu z bankovního účtu mj. vyplývá, že žalobci byla na tento účet připsána mzda za měsíc říjen k datu 9. 11. 2017. Vyplývá z něho však i to, že žalobce obdržel v rozhodném období na tento účet i další platby, zejména dne 27. 12. 2017 částku 4 200 Kč z účtu vedeného u banky UC bank Czech republic and Slovakia, a. s., na jméno A. K.. Vyplývá z něho rovněž pravděpodobnost, že žalobce vlastní další účet č. X vedený u RB a. s., neboť celá výplata mzdy i další platby jsou na tento účet převáděny. Těmito skutečnostmi se však úřad práce ani žalovaný žádným způsobem nezabývaly.
8. Dne 27. 7. 2018 bylo provedeno v místě bydliště žalobce sociální šetření. Z něho vyplynulo, že žalobce vede společnou domácnost s matkou. Byt je vybaven běžným zařízením. Žalobce byl před vydáním prvostupňového rozhodnutí vyrozuměn o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, avšak tuto možnost nevyužil. Úřad práce následně vydal prvostupňové rozhodnutí, kterým zamítl žádost žalobce o přiznání příspěvku na živobytí.
9. Proti prvostupňovému zamítavému rozhodnutí podal žalobce stručné odvolání, v němž uvedl, že úřad práce provedl chybný výpočet celkových započitatelných příjmů a přiměřených nákladů, protože žalobcův příjem 18 665 Kč vyplacený v listopadu spadá do účetního období měsíce října. Žalovaný v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí uvedl, že příjem se započítává za období, ve kterém je vyplácen a doplnil, že úřad práce sice opomenul zahrnout do odůvodněných nákladů na bydlení platby za vodné a stočné, přesto i po započítání těchto položek by žalobci nárok na dávku příspěvek na živobytí nevznikl, a proto odvolání zamítl. Napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 29. 11. 2018.

10. Podle § 21 zákona o pomoci v hmotné nouzi platí:

Nárok na příspěvek na živobytí má osoba v hmotné nouzi podle § 2 odst. 2 písm. a), jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 2) nedosahuje částky živobytí posuzovaných osob.

(2) Splňuje-li podmínky nároku na příspěvek na živobytí více společně posuzovaných osob, náleží příspěvek na živobytí jen jednou, a to osobě určené na základě dohody těchto osob. Nedohodnou-li se tyto osoby, určí orgán pomoci v hmotné nouzi, který o příspěvku na živobytí rozhoduje, které z těchto osob se příspěvek na živobytí přizná.

11. Podle § 9 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi platí:

Pro účely tohoto zákona se za příjem, není-li dále stanoveno jinak, považuje[...] b) 80 % příjmu [...] 3. z důchodů poskytovaných v rámci důchodového pojištění, [...]“. Podle § 9 odst. 2 cit. zákona: *„[p]říjmem osoby nebo společně posuzovaných osob se pro účely příspěvku na živobytí rozumí příjem podle odstavce 1 snížený o přiměřené náklady na bydlení; za přiměřené náklady na bydlení se pro účely tohoto zákona považují odůvodněné náklady na bydlení (§ 34), nejvýše však do výše 30 %, a v hlavním městě Praze do výše 35 % příjmu osoby nebo společně posuzovaných osob. Do odůvodněných nákladů na bydlení se pro účely příspěvku na živobytí započítávají v případech, kdy nelze zjistit přesnou výši těchto nákladů podle § 34, ale dotyčná osoba takové náklady prokazatelně vynakládá, náklady až do výše, která je v místě obvyklá, avšak maximálně do výše 75 % normativních nákladů na bydlení podle zákona o státní sociální podpoře.*

12. Podle § 10 odst. zákona o pomoci v hmotné nouzi platí:

(1) Aktuálním kalendářním měsícem se rozumí v případě podání žádosti o dávku kalendářní měsíc, ve kterém byla podána žádost o dávku, a v průběhu poskytování dávky kalendářní měsíc, pro který je posuzováno splnění podmínek nároku na dávku a stanovuje se výše dávky.

(2) Rozhodným obdobím, za které se zjišťuje příjem v případě podání žádosti o dávku, je a) u opakujících se dávek období 3 kalendářních měsíců předcházejících aktuálnímu kalendářnímu měsíci; pokud však došlo u osoby nebo alespoň u jedné ze společně posuzovaných osob k podstatnému poklesu příjmu, a podstatný pokles příjmu v aktuálním kalendářním měsíci nadále trvá, rozhodné období počíná kalendářním měsícem, ve kterém k podstatnému poklesu příjmu došlo, nejdříve však kalendářním měsícem, který o 2 kalendářní měsíce předchází aktuálnímu kalendářnímu měsíci a končí aktuálním kalendářním měsícem; za podstatný pokles příjmu se považuje zejména ztráta příjmu z výdělečné činnosti, ukončení výplaty podpory v nezaměstnanosti nebo podpory při rekvalifikaci a ukončení výplaty rodičovského příspěvku, [...].

13. Podle § 23 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi výše příspěvku na živobytí činí za kalendářní měsíc rozdíl mezi částkou živobytí společně posuzovaných osob a příjmem společně posuzovaných osob; pokud však v rámci společně posuzovaných osob, které jsou posuzovány pro účely pomoci v hmotné nouzi, není některá z osob považována za osobu v hmotné nouzi nebo není oprávněnou osobou, stanoví se výše příspěvku na živobytí bez poměrné části příspěvku na živobytí připadající na osobu, která není považována za osobu v hmotné nouzi nebo není oprávněnou osobou.

14. Podle § 24 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi „[č]ástka živobytí osoby činí a) u nezaopatřeného dítěte, u poživatele starobního důchodu, u osoby invalidní ve třetím stupni a u osoby starší 68 let částku životního minima, popřípadě zvýšenou podle § 29, [...] g) u osoby, která není uvedena v předchozích písmenech, částku existenčního minima, popřípadě zvýšenou o částky uvedené v § 25 až 30[...]“.

Podle § 24 odst. 3 cit. zákona „[č]ástka živobytí společně posuzovaných osob činí součet částek živobytí osob, které jsou osobami společně posuzovanými“.

15. Podle § 26 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi platí: „[n]árok na zvýšení částky živobytí o 30 % částky rozdílu mezi životním minimem osoby a existenčním minimem má osoba, která majetek a) nemá, b) má, ale nelze jej využít ke zvýšení příjmu, c) má a využívá jej ke zvýšení příjmu“.
16. Podle § 29 zákona o pomoci v hmotné nouzi se částka živobytí osoby zvyšuje, „[...] pokud zdravotní stav osoby vyžaduje podle doporučení příslušného odborného lékaře zvýšené náklady na dietní stravování, měsíčně o částku, kterou pro jednotlivé typy diet stanoví prováděcí právní předpis. Prováděcí právní předpis dále stanoví odbornost lékaře, který je příslušný k potvrzení potřeby příslušného typu diety“.
17. Podle § 34 písm. a) až c) zákona o pomoci v hmotné nouzi se „do odůvodněných nákladů na bydlení započítávají a) nájemné, popřípadě obdobné náklady spojené s vlastnickou nebo družstevní formou bydlení nebo obdobné náklady při užívání bytu v jiné než nájemní, družstevní nebo vlastnické formě bydlení; nájemným nebo obdobnými náklady při užívání bytu v jiné než nájemní, družstevní nebo vlastnické formě bydlení se rozumí nájemné hrazené v nájemních bytech, a to až do výše, která je v místě obvyklá; obdobnými náklady spojenými s vlastnickou nebo družstevní formou bydlení se rozumí výše prokazatelných nákladů, maximálně však do výše nákladů uvedených v zákoně o státní sociální podpoře, b) pravidelné úhrady za služby spojené s užíváním bytu, maximálně však do výše, která je v místě obvyklá; úhradou služeb bezprostředně spojených s užíváním bytu se rozumí úhrada za ústřední (dálkové) vytápění a za dodávku teplé vody, za úklid společných prostor v domě, za užívání výtahu, za dodávku vody z vodovodů a vodáren, za odvádění odpadních vod kanalizacemi, za osvětlení společných prostor v domě, za odvoz tuhého komunálního odpadu, za vybavení bytu společnou televizní a rozhlasovou anténou, popřípadě další prokazatelné a nezbytné služby související s bydlením, c) úhrada prokazatelné nezbytné spotřeby energií; úhradou prokazatelné nezbytné spotřeby energií se rozumí úhrada dodávky a spotřeby elektrické energie, plynu, případně výdaje na další druhy paliv, a to ve výši, která je v místě obvyklá; výše úhrady za prokazatelnou nezbytnou spotřebu energií se stanoví jako průměrná cena za dodávku energií pro bytovou jednotku určité velikosti podle sdělení příslušných dodavatelů těchto energií, nejvýše však ve výši skutečných úhrad; v odůvodněných případech lze navýšit takto zjištěné částky až o 10 %; za odůvodněný případ se považuje zejména dlouhodobý nepříznivý zdravotní stav, [...]“.
18. Podle § 3 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZŽEM“), činí částka životního minima osoby, která je posuzována jako první v pořadí, měsíčně 3 140 Kč (odst. 2), částka životního minima osoby, která je posuzována jako druhá nebo další v pořadí, činí měsíčně 2 830 Kč u osoby od 15 let věku, která není nezaopatřeným dítětem [odst. 3 písm. a) cit. zákona].
19. Dávka příspěvku na živobytí je tedy rozdílem mezi částkou živobytí společně posuzovaných osob a příjmem společně posuzovaných osob za rozhodné období. Prvním krokem pro posouzení vzniku nároku na dávku je zjištění, jaký příjem měly v rozhodném období společně posuzované osoby. Žalobce k tomuto namítal, že jeho výplata mzdy, která mu byla připsána na účet 9. 11. 2017, účetně spadala do období října 2017, a proto neměla být zahrnována do jeho příjmů za období listopad 2017. Z výše citovaného § 10 odst. 2 věty za středníkem zákona o pomoci v hmotné nouzi vyplývá, že správně neměl být tento příjem skutečně zahrnován vůbec, nikoliv však z důvodu, který namítal žalobce, nýbrž proto, že se u žalobce jednalo o **podstatný pokles příjmů**. Rozhodné období, za které se sleduje příjem, začíná podle citovaného ustanovení až od prosince 2017 do února 2018. Žalobcova námitka je tedy důvodná v tom smyslu, že do příjmu společně posuzovaných

osob skutečně neměla být zahrnována výplata mzdy ve výši 18 665 Kč. Žalovaný tedy postupoval nezákonně, když citované ustanovení nerespektoval.

20. Na druhou stranu lze k otázce stanovení příjmu společně posuzovaných osob doplnit, že je porušením § 3 správního řádu, jestliže si úřad práce, potažmo žalovaný, neověřily pochybnosti ohledně existence dalšího účtu žalobce, resp. nevyžádaly si výpis z tohoto dalšího účtu za rozhodné období, a neověřily si ani povahu příchozích plateb na žalobcův účet (zejména ze dne 27. 12. 2017 ve výši 4 200 Kč z účtu vedeného na jméno A. K. u banky UC bank Czech republic and Slovakia, a. s.), neboť v důsledku toho nemohly ani posoudit, zda žalobcem uváděné skutečnosti v prohlášení o celkových sociálních a majetkových poměrech odpovídají skutečnosti. Závěr tohoto posouzení by však nemohl vyznět pro žalobce výhodněji než ten, ze kterého žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, a proto uvedený nedostatek nemůže být důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí.
21. Druhým krokem zjištění nároku na dávku příspěvek na živobytí je určení částky živobytí společně posuzovaných osob. Žalovaný se však při stanovení této částky dopustil vícečetných pochybení. Předně omylem zaměnil částku životního minima společně posuzovaných osob podle ZŽEM a částku živobytí společně posuzovaných osob podle zákona o pomoci v hmotné nouzi. Úřad práce i žalovaný stanovily částku živobytí jako součet částek podle § 3 odst. 2 a 3 písm. a) ZŽEM (3140 + 2830 Kč), tedy rovnající se částce životního minima společně posuzovaných osob. To však není správné. Částka životního minima matky ve výši 3 140 Kč je sice podle § 3 odst. 2 ZŽEM stanovena správně, nicméně žalovaný se již nezabýval tím, zda neměla být případně navýšena ještě podle § 29 zákona o pomoci v hmotné nouzi z důvodu dietního stravování. S ohledem na skutečnost, že matka byla téměř po celé rozhodné období hospitalizována v nemocnici, bylo možno předpokládat, že by toto ustanovení v daném případě mohlo být relevantní, a proto bylo třeba žalobce v tomto smyslu poučit. Ohledně částky živobytí žalobce naopak došlo omylem žalovaného ke zvýhodnění žalobce, neboť jeho částka živobytí měla být správně stanovena nikoliv podle § 3 odst. 3 písm. a) ZŽEM, nýbrž podle § 24 odst. 1 písm. g) zákona o pomoci v hmotné nouzi ve spojení s § 5 ZEŽM a případně navýšená podle § 26 odst. 1 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi o 30 % rozdílu mezi životním minimem osoby (3410 Kč, srov. § 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi) a existenčním minimem (2 200 Kč, srov. § 5 ZŽEM), tedy o 363 Kč, což znamená, že částka živobytí žalobce měla být správně stanovena ve výši 2 563 Kč a nikoliv 2 830 Kč.
22. Takto zjištěná částka živobytí společně posuzovaných osob měla být porovnána s příjmem společně posuzovaných osob, do něhož se zahrnuje důchod žalobcovy matky za měsíce prosinec 2017 a leden a únor 2018, který činí 33 393 Kč, resp. z tohoto základu vypočtený měsíční průměr, z něhož se podle § 9 odst. 1 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi započítává 80 %, snížených o odůvodněné náklady na bydlení, nejvýše však podle § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi 30 % příjmů společně posuzovaných osob. Standardní judikurní výklad tohoto ustanovení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 2. 2018, č. j. 7 Ads 500/2018-24, nebo ze dne 27. 6. 2018, č. j. 6 Ads 20/2018 -32) vychází z toho, že se 30 % počítá z částky určené podle § 9 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi (tedy nikoliv z příjmu společně posuzovaných osob podle první věty § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi, jak by odpovídalo doslovné dikci této věty v části za středníkem). Judikurní výklad citovaného ustanovení je tak pro žalobce výhodnější.

23. V daném případě bylo na odůvodněné náklady na bydlení započteno 1 926,78 Kč + v odvolacím řízení bylo ještě dodatečně konstatováno, že bylo opomenuto započíst 346, 33 Kč za vodné a stočné s tím, že byla odečtena maximální možná částka, nebylo však již vůbec konkretizováno, jakou maximální částku bylo možné odečíst. Pokud žalovaný aplikoval standardní judikaturní výklad § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi, potom jeho tvrzení o odečtení maximální možné částky není správné, pokud se domníval, že maximální možná částka byla nižší, měl její výši upřesnit.
24. Částka živobytí žalobce a jeho matky činí 5 703 Kč, případně by měla být ještě navýšena o částku podle § 29 zákona o pomoci v hmotné nouzi, a proto nelze uzavřít s jistotou, zda částka živobytí společně posuzovaných osob žalobce a jeho matky převyšuje příjmy společně posuzovaných osob.
25. Vzhledem k pochybení žalovaného při stanovení výše částky živobytí společně posuzovaných osob žalobce a jeho matky (zejména s ohledem na případné navýšení částky živobytí žalobcovy matky podle § 29 zákona o pomoci v hmotné nouzi), jakož i s ohledem na nejasnosti při zjišťování skutečností rozhodných pro stanovení příjmu společně posuzovaných osob, nelze bez dodatečného upřesnění skutkových okolností s jistotou rozhodnout, zda žalobci nárok na dávku vznikl, či nikoliv. Z toho rovněž plyne, že nelze určit, zda by žalobci vznikl nárok na požadovanou dávku i v následujících měsících, během nichž mu podle jeho (nedoloženého) tvrzení mělo být bráněno v podání opakované žádosti. V dalším řízení bude proto na žalovaném, aby doplnil skutková zjištění potřebná k posouzení příjmů společně posuzovaných osob a dále postupoval výše naznačeným způsobem.
26. Žalobce se rovněž ve své žalobě domáhal toho, aby soud vyslovil, že se úřad práce dopustil nesprávného úředního postupu nedodržením lhůty stanovené správním řádem pro vydání rozhodnutí. Soud zjistil, že první meritorní rozhodnutí ve věci bylo vydáno 9. 4. 2018, které bylo zrušeno rozhodnutím žalovaného ze dne 9. 7. 2018, druhé rozhodnutí úřadu práce je ze dne 22. 8. 2018 a napadené rozhodnutí ze dne 20. 11. 2018. Z toho vyplývá, že úřad práce lhůtu podle § 71 odst. 3 písm. a) správního řádu dodržel v obou případech. Žalovaný uvedenou lhůtu překročil v obou případech přibližně o měsíc, což skutečně není zcela v souladu se zákonem a s principy dobré správy, nicméně tato skutečnost nemá sama o sobě vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť se jedná o lhůty pořádkové, proti jejichž nedodržení se lze bránit opatřením proti nečinnosti podle § 80 správního řádu, případně žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu podle § 79 a násl. s. ř. s. (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2018, č. j. 1 Azs 397/2017 – 31, bod 20), čehož však žalobce nevyužil. Tato námitka není důvodná.
27. K poslední žalobcově námitce spočívající v tvrzení, že mu úřad práce po dobu šesti měsíců bránil v podání další žádosti, soud uvádí, že předně toto tvrzení není žádným způsobem důkazně osvědčeno, nicméně i pokud by tomu tak bylo, tato námitka nikterak nesouvisí s posouzením zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí. Proti případnému žalobcem namítnému protiprávnímu postupu úřadu práce bylo třeba se bránit buď žalobou podle § 79 a násl. s. ř. s. (před nečinností správního orgánu) anebo žalobou podle § 82 a násl. s. ř. s. (před nezákonným zásahem). Pro soud je přitom závazný petit žaloby (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2009, č. j. 7 Aps 2/2009-197), v němž žalobce požadoval, aby soud zrušil napadené rozhodnutí, jakož i rozhodl, že úřad práce se dopustil nesprávného úředního postupu z důvodu průtahů v řízení. Takto vymezeným předmětem se zdejší soud zabýval.

28. Na základě výše uvedeného shledal soud žalobu důvodnou a podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost. V dalším řízení bude žalovaný vázán vysloveným právním názorem zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
29. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl v řízení zcela úspěšný a měla by proto právo na náhradu všech účelně vynaložených nákladů řízení. Podle obsahu soudního spisu mu však žádné náklady nevznikly, žalobce ostatně náklady řízení ani nevyčísil, a proto soud rozhodl, že právo na náhradu nákladů nemá žádný z účastníků.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 4. srpna 2020

Mgr. Jan Čížek, v. r.
samosoudce